

NYSKAPANDE ÄLDREVÅRD

Ett forskningsprogram

**FORSKNINGSPROGRAMMET FÖR
NYSKAPANDE ÄLDREVÅRD LANSERAS
I SAMBAND MED STOCKHOLMS
SJUKHEMS 150-ÅRSJUBILEUM I
NOVEMBER 2017.**

STOCKHOLMS SJUKHEMS JUBILEUMSPROGRAM

ÖKANDE VÅRDBEHOV hos en åldrande befolkning, snabb teknikutveckling och långsiktig kompetensförsörjning är viktiga framtidsfrågor för vården. För att möta dessa utmaningar krävs forskning, utveckling och innovationsarbete samt nya modeller för samverkan mellan olika aktörer inom vård, akademi och näringsliv. Med anledning av Stockholms Sjukhems 150-årsjubileum vill vi bidra till denna utveckling genom en satsning på ett femårigt forskningsprogram för nyskapande äldre-vård.

ANDELEN ÄLDRE I BEFOLKNINGEN ökar globalt. Av världens regioner har Europa den högsta befolkningsandelen över 65 år, och den förväntade livslängden förväntas öka gradvis och relativt snabbt. Denna höga andel äldre kommer att öka till en nivå som är unik i historien, och leder till betydande samhällsutmaningar som påverkar utformningen av välfärdspolitiken. Hälso- och sjukvården ställs inför nya utmaningar. Vård- och omsorgsbehoven ökar, kompetensförsörjningen försvåras och nya tekniska och digitala lösningar förändrar arbetssätt och arbetsmetoder.

FRAMGÅNGSRIK FORSKNING har lärt oss mer om åldrandets processer och vi vet idag att dessa är kopplade till såväl genetiska markörer som livsvillkor och livsstilsfaktorer. Svensk äldreforskning ligger i den internationella forskningsfronten, inte minst forskning med flervetenskaplig inriktning. Stora framsteg har gjorts med stöd av longitudinella studier rörande demenssjukdomar och kognition, bland annat inom rehabilitering och tekniska hjälpmedel. Forskning med inriktning mot somatisk geriatrik är dock fortfarande eftersatt trots att multisyjska äldre är stora vårdkonsumenter och står för 50–80 % av akutsjukvården.

STORA KUNSKAPSLUCKOR finns rörande effekter av interventioner om nya och effektiva vårdprocesser, behandlingsinsatser, boendeformer och teknikförsörjning inom vård och omsorg för äldre i ett brett perspektiv. Den snabba teknikutvecklingen i vården kräver också mer forskning om hur ny teknik kan användas och möta behoven hos olika patientgrupper och inom olika behandlingar.

SKÖRHET HJÄRTSVIKT SMÄRTA

FORSKNINGSPROGRAMMETS SYFTE OCH INRIKTNING

FORSKNINGSPROGRAMMET SYFTAR till att förbättra vård och omsorg för multisjuka äldre, såväl inom Stockholms Sjukhems verksamheter som nationellt och internationellt, genom att:

- utveckla ny kunskap som leder till nya behandlingar, kvalitetsförbättringar, ökad patientsäkerhet och en mer sammanhållen vård,
- stimulera engagemanget hos olika personalgrupper för förbättringsarbete,
- bredda innovationsområden främst med inriktning på test och utvärdering av processer, produkter och tjänster som bedöms ha stor betydelse och nytta i vård och omsorg,
- utvidga samverkan mellan forskare, beställare, kunder, patienter, boende och olika intresseorganisationer.

DET SAMLADE KONCEPTET för forskningsprogrammet innebär att ett antal komplementära områden och kompetenser knyts samman i en kluster-

bildning. Genom att samla resurserna skapas möjligheter att se den åldrande personen i ett helhetsperspektiv med ökade möjligheter till kunskapsöverföring mellan vårdens verksamheter och nya innovativa, mång- och tvärvetenskapliga projekt. Forskningen kommer därför att ha inriktning mot:

- Helhetssyn på ohälsa hos äldre sköra patienter och boende
- Tvärvetenskap och integrerad forskning
- Interventioner
- Innovationsutveckling genom testbäddar för vård- och teknikföretag
- Implementering och nyttiggörande av användbara resultat
- Nya processer, ny teknik och andra nya metoder samt etiska analyser vid införande och användning av dessa i vården

JUBILEUMSPROGRAMMET FORSKNING FÖR NYSKAPANDE ÄLDREVÅRD

FORSKNINGENS FOKUSOMRÅDEN

I VÅRDEN OCH OMSORGEN AV ÄLDRE finns ett antal problemställningar som står för huvuddelen av de medicinska och omvårdnadsmissiga utmaningarna. För att möta dessa kliniska utmaningar kommer forskningsprogrammet att ha tre fokusområden; skörhet, smärta och hjärtsvikt.

Många äldre patienter och boende är multisjuka och/eller sköra, och bland dessa äldre sköra är hjärtsvikt ett vanligt förekommande hälsoproblem. Smärta – inte minst den kroniska smärtan – är ett annat svårbehandlat kliniskt tillstånd hos äldre. I dag är kunskapsluckorna stora när det gäller rätt smärtbehandling av patienter och boende inom äldreomsorgen. Hjärtsvikt och smärta är i många fall nära kopplade till de faktorer som utmärker skörhet. Till exempel har äldre personer med hjärtsvikt 4–6 gånger högre risk att vara sköra, och har oftare nedsatt kognitiv förmåga. De tre fokusområdena hänger därför nära ihop.

FÖR ATT PÅVERKA FLERA ASPEKTER AV HÄLSA behövs både en helhetssyn på den äldre patienten och tvärvetenskaplig forskning om komplexa interventioner.

De forskningsprojekt som föreslås i programmet omfattar studier om bl.a. livskvalitet, funktionsförmåga, mortalitet, läkemedel, nutrition, fysisk aktivitet och tillämpning av ny teknik. Utvärdering ska ske med avseende på flera olika symptom, och med instrument som är anpassade till att utvärdera effekten hos multisjuka, sköra äldre.

INOM DE TRE FOKUSOMRÅDEN kommer ett antal projekt att genomföras, samtliga ska vara forskningsprojekt med nära klinisk anknytning. Projekten, som främst ska bedrivas på patienter och boende på Stockholms Sjukhem, ska ha stor relevans för äldreomsorg och äldreomsorg samt ha god potential för implementering av nyskapande resultat. De ska gärna anknyta till utvecklingsarbetet inom våra verksamheter. Forskningsprogrammet kommer även att inkludera övergripande projekt kring ny teknik och etik. Forskningsprojekten kommer att genomföras i samverkan mellan Stockholms Sjukhem, universitet och högskolor samt andra vårdenheter i Stockholmsregionen.

